

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा (३) अनुसारको प्रयोजनको भन्सार विभागसँग सम्बन्धित २०७१ कार्तिक देखि पौषसम्मका सूचनाहरू उक्त दफा ५ को उपदफा (४) वमोजिम अद्यावधिक गरी प्रकाशन गरिएको छ ।

(क) निकायको स्वरूप र प्रकृति:- नेपाल सरकारको कार्य सञ्चालनको लागि नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली २०६९ वमोजिम स्थापित २७ वटा मन्त्रालयहरू मध्ये अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत रही राजस्व प्रशासन क्षेत्रसँग सम्बद्ध कार्य गर्ने केन्द्रीयस्तरको निकाय भन्सार विभाग हो ।

(ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:- भन्सार विभागको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार तोकिएका छन् :-

- नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरे वमोजिमका व्यक्तिहरूले बैंक जमानत, सोही सूचनामा तोकिएवमोजिम मालवस्तुमा महसुल छुट सुविधा अन्तर्गत पैठारी गर्ने सुविधा प्रदान गर्ने ।
- भन्सार प्रशासनसँग सम्बद्ध विषयहरूमा नीति तर्जुमा गरी अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने ।
- आयात निर्यातलाई व्यवस्थित गरी व्यापार सहजीकरण गर्ने ।
- भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणका निम्ति योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने, इन्टेलिजेन्स तथा जोखिम व्यवस्थापन मार्फत राजस्व परिचालनलाई सुरक्षित बनाउने, अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्ने ।
- निषेधित एवम् प्रतिबन्धित मालवस्तु ओसारपसार निगरानी गरी समाजलाई सुरक्षित बनाउने ।
- मातहतका कार्यालयहरूको नियमित अनुगमन गरी सेवाप्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- कर्मचारीहरूको मनोबल अभिवृद्धि एवम् सदाचार पद्धतिको विकासमा ध्यान दिने ।
- विद्यमान ऐन कानून अनुरूप समूचित राजस्व सङ्कलन गर्ने ।
- वण्डेड वेयरहाउसको सुविधा प्रदान तथा नविकरण गर्ने ।
- भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र प्रदान तथा नविकरण गर्ने ।

(ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्यविवरण:-

कर्मचारी संख्या:

- रा.प. प्रथम श्रेणी (प्रशासन) ३ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (राजस्व) ६ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (प्रशासन) १ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (लेखा) १ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (केमिष्ट्री) १ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (आयोत) १ पद
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (विविध) २ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (राजस्व) २१ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (सा.प्र.) २ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (विविध) ११ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (इन्जि कम्प्यू) ३ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (लेखा) १ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (आयोत) २ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (कानून) १ पद
- रा.प. तृतीय श्रेणी (केमिष्ट) ३ पद
- माइक्रोबायोलोजिष्ट (सेवा करार) १ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (राजस्व) २८ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (लेखा) २ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (विविध) २ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (केमिष्ट्री) २ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (सा.प्र.) १ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (सा.प्र.) टाइपिष्ट ४ पद
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (आयोत) भ.स.नि. १ पद
- रा.प.अ. द्वितीय श्रेणी (इलेक्ट्रिसियन) १ पद
- रा.प.अ. द्वितीय श्रेणी (अ.ल्या.टे.) १ पद
- हलुका सवारी चालक १० पद

- ल्याब व्याई (सेवा करार) १ पद
- कार्यालय सहयोगी २० पद
- स्वीपर २ पद

कूल जम्मा १३५

(घ) (ङ) (च) (छ) (ज)

(घ) निकायवाट प्रदान गरिने सेवा	(ङ) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	(च) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	(छ) निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी	(ज) निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी
१. वण्डेड वेयर हाउसको इजाजत प्रदान तथा नविकरण	अनुगमन शाखा सूर्यप्रसाद सेडाई निर्देशक	भन्सार ऐन २०६४ र भन्सार नियमावली २०६४ बमोजिम इजाजत लिन रु. ६०००।- र नविकरण रु. ३०००।-	सहभागिता मूलक प्रकृया शिशिर कुमार ढुंगाना महानिर्देशक	
२. भन्सार एजेन्टको इजाजत प्रदान तथा नविकरण	अनुगमन शाखा सूर्यप्रसाद सेडाई निर्देशक	भन्सार ऐन २०६४ र भन्सार नियमावली २०६४ बमोजिम इजाजत रु. ७०००।- र नविकरण रु. ७०००।-	शिशिर कुमार ढुंगाना महानिर्देशक	
३. भन्सार नाका परिवर्तनको जानकारी दिने ।	महशुल तथा वर्गीकरण शाखा कूलराज जवाली निर्देशक	भन्सार ऐन २०६४ र भन्सार नियमावली २०६४ बमोजिम, निःशुल्क	शिशिर कुमार ढुंगाना महानिर्देशक	
४. मालवस्तुको वर्गीकरण गर्ने	महशुल तथा वर्गीकरण शाखा कूलराज जवाली निर्देशक	भन्सार ऐन २०६४ र भन्सार नियमावली २०६४ बमोजिम, निःशुल्क	शिशिर कुमार ढुंगाना महानिर्देशक	
५. पुनः मूल्यांकनको लागि आदेश	भन्सार मूल्यांकन शाखा, नारायण प्रसाद शर्मा निर्देशक	भन्सार ऐन २०६४ र भन्सार नियमावली २०६४ बमोजिम, निःशुल्क	शिशिर कुमार ढुंगाना महानिर्देशक	

* प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम १ र २ नं. को काम अनुगमन शाखाको निर्देशकवाट हुने ।

(झ) सम्पादन गरेको कामको विवरण:-

- सबै भन्सार कार्यालयहरूको जाँचपास ASYCUDA ++ प्रणालीबाट भईरहेकोमा अब Web base मा आधारित ASYCUDA World निर्माण गर्न UNCTAD सँग सहमति पत्रमा हस्ताक्षर गरियो ।
- SASEC Trade Facilitation Program को नगद अनुवादको पहिलो किस्ताको ५ वटा Condition पूरा गरी दोस्रो किस्ता वापतको सात मिलियन अमेरिका डलर निकासामा माग गरिदिनको लागि अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको ।
- भन्सार विभागको वार्षिक कार्ययोजनाको प्रथम चौमासिक प्रगति समीक्षा बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाने र फर्कने कामदारहरूको लागि सूचनामूलक Pamphlet छपाई गरी वितरण गरिएको ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूको स्वीकृत O & M बमोजिमका पदहरू निजामती कितावखानामा दर्ता गरेको ।
- सार्क सम्मेलनका क्रममा त्रि. वि. स्थल भन्सार कार्यालयमा हुन सक्ने कार्यचापलाई मध्यनजर गरी थप १२ जना कर्मचारी काजमा खटाईएको ।
- सबै भन्सार कार्यालयहरूमा Baggage तथा Cargo चेकजाँच गर्ने सम्बन्धी अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न एक कार्यदल गठन गरियो ।
- विद्युतीय हाजिरी शुरु गरिएको ।
- २३ जना रा. प. अनं. कर्मचारीहरूलाई राजस्व प्रशासन तालिम केन्द्रमा सेवाकालिन तालिमका लागि मनोनयन र ७ जना कर्मचारीहरूलाई वैदेशिक तालिमका लागि मनोनयन गरिएको ।
- सरकारी कागजात धुल्याउने नियम २०२७ अनुसार विभागमा कागजात धुल्याउने प्रयोजनार्थ समिति गठन गरिएको ।
- आर्थिक ऐन, २०७१ को दफा १८ बमोजिम पटके रुपमा विभिन्न वस्तुहरूमा दिइएको महसुल छुटको विवरण प्राप्त भए सम्मको अद्यावधिक गरिएको ।
- अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत विभिन्न आयोजनाहरूको माष्टर लिष्ट अनुसार दिइएको छुटको विवरण अद्यावधिक गरिरहेको ।
- भन्सार विभागबाट प्रकाशन हुने परिपत्र संग्रह र वर्गीकरण संग्रह तयार गरी प्रकाशनको लागि मुद्रणका लागि पठाईएको ।
- सुन चाँदीको आयात निर्यात गर्ने तथा गहना बनाई निकासी गर्ने विभिन्न सेवाग्राहीसँग छलफल गरियो ।
- भन्सार तथा गैर भन्सार क्षेत्रबाट हुने चोरी निकासी पैठारीलाई नियन्त्रण गर्न राजस्व अनुसन्धान विभाग, आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक तथा नेपाल प्रहरीको DIG र सशस्त्र प्रहरीको SSP लगायतका पदाधिकारीसँग छलफल सम्पन्न ।
- धनुषा जिल्लास्थित जटहीमा जटही भन्सार कार्यालयको स्थापना गरियो ।

- एक भन्दा वढी भन्सार अधिकृतहरु दरवन्दी भएको भन्सार कार्यालयहरुको यात्रुशाखावाट भन्सार अधिकृतले नै सामान जाँचपास गर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।
- चालु आर्थिक वर्षको पूँजीगत खर्च वृद्धि गर्न मातहत सबै भन्सार कार्यालयहरुलाई निर्देशन दिइयो ।
- भन्सार विभागको कार्यालय भवन निर्माणको लागि Design तथा Drawing गर्न सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागलाई जिम्मा दिइयो साथै नेपाल भित्र रहेको भन्सार कार्यालयको भौतिक पूर्वाधारको सुधार गर्ने शिलशिलामा भन्सार कार्यालयहरुको निर्माणको कार्य एकिकृत रुपमा अगाडि बढाउन सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँग MOU गर्न अन्तिम चरणमा रहेको ।
- ३ वटा उद्योगहरुलाई वण्डेड वेयर हाउस सुविधाको लागि नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिएको ।
- ६ वटा उद्योगहरुको वण्डेड वेयर हाउस सुविधाको लागि इजाजतपत्र नविकरण गरिएको ।
- १ वटा भन्सार एजेन्ट इजाजतपत्र नविकरण गरिएको ।
- Hot line, Hello सरकार विगुल लगायत विभिन्न निकायमा परेका १२ वटा उजुरीहरुको फछर्यौट गरिएको ।
- भन्सार नाका परिवर्तनको लागि २७१ वटा कारोवारहरुलाई स्वीकृती प्रदान गरिएको ।
- बस्तु वर्गीकरणको लागि भन्सार कार्यालयहरुवाट अनुरोध भई आएको १३ वटा वस्तुहरुको वर्गीकरण गरिएको ।
- १०६०४३०००।- वेरुजु फछर्यौट गरिएको ।
- WAN अन्तर्गत प्रत्यक्ष अनुगमनवाट देखिएका कैफियतहरुको सच्चयाउन लगाएको कारणवाट थप प्राप्त राजस्व रु. ३९,९८,७४८।-
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम २६३ वटा consignment हरुमा कुटनैतिक सुविधा प्रदान गरिएको ।
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम २७० वटा consignment हरुमा महसुल सुविधा प्रदान गरिएको ।
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम विभिन्न आयोजनाहरुको ९९ वटा consignment का लागि छुट सुविधा प्रदान गरिएको ।
- प्रयोगशाला शाखावाट विभिन्न प्रकारका १०४० वस्तुहरुको प्रयोगशाला परीक्षण गरिएको ।
- आर्थिक ऐन, २०७१ को दफा १८ बमोजिम पटके रुपमा विभिन्न वस्तुहरुमा दिइएको महसुल छुटको विवरण ५६ अद्यावधिक गरिएको ।

- आ.व. २०७१/०७२ को पौष महिनासम्ममा जम्मा परेका १७ वटा उजुरीहरू (हेलो सरकार समेत) को कारवाही अगाडि बढाइएको ।
- विभिन्न माध्यम (सेवाग्राही स्वयं उपस्थिति, टलिफोन सम्पर्क र ईमेल) वाट जम्मा १७२४ जना सेवाग्राहीले सोधिएका मुख्य मुख्य प्रश्नहरूको जवाफ प्रदान गरिएको ।
- भन्सार व्यवस्थापन तथा मूल्यांकन गोष्ठी कार्तिक १३ देखि १७ मा सम्पन्न गरी उक्त गोष्ठीको निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण भन्सार कार्यालय लेखी पठाएको ।

(ज) सूचना अधिकारीको नाम र पद:- सूर्यप्रसाद सेडाई, निर्देशक

(ट) ऐन, नियम, विनियम र निर्देशिकाहरूको सूची:-

ऐनहरूको सूची:

- भन्सार ऐन, २०६४
- सालवसाली आर्थिक ऐनहरू
- विदेशी विनिमय नियमित गर्ने ऐन, २०१९
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- करार ऐन, २०५६
- निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३
- राजस्व चुहावट नियन्त्रण ऐन, २०५२
- मू.अ.कर ऐन, २०५२
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३

नियमहरूको सूची:

- भन्सार नियमावली, २०६४
- विदेशी विनिमय नियमहरू, २०२०
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- निकासी पैठारी नियमहरू २०३४
- राजस्व चुहावट (अनुगमन तथा नियन्त्रण) नियमावली २०७०

- मू.अ.कर नियमावली २०५३
- अन्तःशुल्क नियमावली २०५९

विनियम, निर्देशिका वा आदेशहरुको सूची:

- जाँचपास पछिको परीक्षण कार्यविधि २०६६
- न्यून विजकीकरणको सामान खरिद गर्ने निर्देशिका, २०६६
- कर्मचारी सरुवा निर्देशिका २०७१
- भन्सार मूल्यांकन निर्देशिका २०६८
- भन्सार कार्यविधि, २०६७
- भन्सार कार्यालयवाट जाँचपास भएका मालवस्तुहरु सीलबन्दी कन्टेनरवाट ढुवानी गर्ने र ढुवानी साधन पैठारी गर्न प्रकृया सम्बन्धी कार्यविधि, २०७१
- नीजि गुण्टा झिटी भारी सम्बन्धी सूचना २०७१
- निकासी पैठारी सम्बन्धी वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको नेपाल राजपत्रमा मिति २०६६/०७/१६ मा प्रकाशित सूचना ।
- भन्सार विभागको प्रयोगशालाको संक्षिप्त कार्यविधि - २०७१
- UN Convention against Tariff in Narcotic Drugs and Psyenotropic substances, 1998.
- Single Convention on Narcotics Drugs, 1961
- Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)
- परिपत्र संग्रह

(ठ) आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:-

	निकासी	खर्च
पौष महिनासम्म चालु तर्फ	रु. ३६५०२७७६।२६	रु. ३६५०२७७६।२६
पौष महिनासम्म पुंजीगत तर्फ	रु. ११२०७१२।-	रु. ११२०७१२।-

पौष महिनासम्म कूल राजस्व आम्दानी रु. ८७,५७४,८१८,०००।-

